

**ผลการประชุมคณะกรรมการว่าด้วยการบังคับใช้มาตรการสุขอนามัยและสุขอนามัยพืช (SPS)
สมัยสามัญครั้งที่ 34 ระหว่างวันที่ 30 มกราคม - 2 กุมภาพันธ์ 2549 ณ กรุงเจนีวา สมาพันธรัฐสวิส**

ตามที่ได้มีการประชุมคณะกรรมการว่าด้วยการบังคับใช้มาตรการสุขอนามัยและสุขอนามัยพืช (SPS) สมัยสามัญครั้งที่ 34 และการประชุมอื่นๆ ที่เกี่ยวข้อง ระหว่างวันที่ 30 มกราคม - 2 กุมภาพันธ์ 2549 ณ กรุงเจนีวา ประเทศสวิสเซอร์แลนด์ ผลการประชุมสรุปได้ดังนี้

การประชุมคณะกรรมการ SPS

1 เรื่องการปฏิบัติตามความตกลง WTO/SPS มาตรา 10 ว่าด้วยการปฏิบัติที่แตกต่าง และเป็นกรณีพิเศษ (Special and Differential Treatment: S&D)

1.1 คณะมนตรีใหญ่ (General Council) กำหนดให้คณะกรรมการ SPS ต้องรายงานผลการพิจารณาข้อเสนอจากการประชุมรอบ Doha ภายในเดือนธันวาคม 2549 (2006) ซึ่งที่ประชุมยังไม่ข้อยุติว่าจะดำเนินการอย่างไร ทั้งในเรื่องการปรับปรุงข้อเสนอซึ่งเป็นการแก้ไขบทบัญญัติ ความตกลง SPS ในเรื่อง S&D ให้เป็นภาคบังคับ (Mandatory Provisions) หรือกลไกต่างๆ ที่จะช่วยให้ประเทศกำลังพัฒนาสามารถประเมินผลกระทบจากมาตรการ SPS และการให้ความช่วยเหลือทางวิชาการที่ตรงกับความต้องการของประเทศกำลังพัฒนา

1.2 อย่างไรก็ตามที่ประชุมได้ตกลงที่จะพิจารณาบททวนระเบียบขั้นตอนการแจ้งมาตรการ S&D ออกไปอีก 2 ปี โดยจะมีการทบทวนใหม่ในปี 2551 (2008)

2. การปฏิบัติตามความตกลง WTO/SPS มาตรา 6 ว่าด้วยการยอมรับเขตปลอดโรคสัตว์/ศัตรูพืช (Regionalization)

2.1 ที่ประชุมยังไม่สามารถข้อยุติในเรื่องการจัดทำข้อเสนอแนะ/แนวทางปฏิบัติในการยอมรับเขตปลอดโรคสัตว์/ศัตรูพืช ซึ่งเป็นข้อเสนอของประเทศกำลังพัฒนาส่วนใหญ่ที่ต้องการให้คณะกรรมการ SPS เป็นผู้พิจารณากำหนดแนวทางดังกล่าว เนื่องจากประสบความล่าช้า (Undue delay) จากการพิจารณาของประเทศผู้นำเข้า ถึงแม้จะได้รับคำยอมรับจาก OIE แล้วก็ตาม แต่สมาชิกบางส่วนเห็นว่าเรื่องนี้ควรให้องค์กร OIE และ IPPC เป็นผู้พิจารณาแนวทางแก้ไขปัญหาดังกล่าวก่อนที่คณะกรรมการ SPS จะมามีมติในเรื่องนี้ต่อไป ในขณะที่ญี่ปุ่นยังคงมีท่าทีที่ชัดเจนว่าไม่เห็นด้วยกับการกำหนดเงื่อนไข (Timeframe) ในการยอมรับเขตปลอดโรคสัตว์/ศัตรูพืชของประเทศผู้ส่งออก

3. เรื่องจากองค์การระหว่างประเทศ

Codex - แจ้งว่าการประยุกต์ใช้ concept เรื่องการยอมรับเขตปลอดโรคสัตว์/ศัตรูพืช กำลังอยู่ในระหว่างการพิจารณาแนวปฏิบัติว่าด้วยการจัดการความเสี่ยงจุลชีพ (Micro-biological risk management) ภายใต้คณะกรรมการ CCFH

OIE - แจ้งความก้าวหน้าในการกำหนดมาตรฐานโรคสัตว์ (เอกสาร G/SPS/GEN/624)

- การยกร่าง Concept Paper ว่าด้วยการประยุกต์ใช้มาตรฐานเรื่อง Compartmentalization (เขตความปลอดภัยทางชีวภาพ) เพื่อให้สมาชิกมีความเข้าใจและนำไปใช้ประโยชน์ ได้โดยเฉพาะในเรื่องการยอมรับทางการค้าระหว่างประเทศ (เอกสาร G/SPS/GEN/625)

IPPC - แจ้งความก้าวหน้าเรื่องการยกร่างมาตรฐานเรื่องการยอมรับเขตปลอดศัตรูพืช และจะเสนอคณะกรรมการ CPM ได้ภายในปี 2007 (2550)

ISSO - แจ้งความก้าวหน้าเรื่องมาตรฐาน ISO 22000 (Series) ว่าด้วย Food Safety Management Systems รวมทั้งเรื่อง Traceability และ GMOs ด้วย (เอกสาร G/SPS/GEN/628)

- ประเทศสหรัฐอเมริกาแสดงความคิดเห็นต่อมาตรฐาน ISO ว่าไม่ได้ยอมรับภายใต้ความตกลง SPS การที่ประเทศสมาชิกจะนำไปใช้จะต้องปฏิบัติตามพันธกรณีเรื่องอื่นๆ ด้วย เช่น ต้องมีข้อพิสูจน์หลักฐานทางวิทยาศาสตร์ในการใช้มาตรฐานดังกล่าวด้วย

4. ปัญหาทางการค้า (Specific Trade Concerns)

การประชุมครั้งนี้ประเทศไทยได้รับการทักท้วง 2 เรื่อง ได้แก่

4.1 กฎกระทรวงฉบับที่ 11 (สาธารณสุข)

สหรัฐอเมริกา ยังกังวลว่าไทยจะนำกฎกระทรวงฉบับที่ 11 มาใช้อีกถึงแม้ว่าจะยกเลิกประกาศ อย. ไปแล้วก็ตาม โดยเฉพาะการตรวจสอบวิเคราะห์และออกใบรับรอง

ไทย ได้ชี้แจงว่าความเสี่ยงในอาหารยังมีอยู่ การออกใบรับรองเป็น มาตรฐานสากลและการใช้กฎหมายฉบับที่ 11 จะเน้นเฉพาะอาหารที่มีความเสี่ยงสูง โดยต้องผ่านการประเมิน ความเสี่ยงและสอดคล้องกับความตกลง SPS

4.2 มาตรการป้องกันโรคไข้หวัดนก

เม็กซิโก ทักท้วงมาตรการของไทยในการห้ามนำเข้าไก่และผลิตภัณฑ์จากเม็กซิโก โดยเม็กซิโก เห็นว่ามาตรการของไทยไม่สอดคล้องกับมาตรฐาน OIE ข้อ 2.7.12 ว่าด้วย AVIAN INFLUENZA (AI) และขอให้ไทยแสดงหลักฐานการติดตามเฝ้าระวังตรวจวิเคราะห์และพิสูจน์ว่าปราศจากโรค AI ตามมาตรฐานของ OIE

ไทย ได้ชี้แจงว่าเนื่องจากประเทศไทยได้รับผลกระทบมากจากโรคดังกล่าวจึงต้องมีมาตรการป้องกันโดยเฉพาะการตรวจสอบเฝ้าระวังและควบคุมการเคลื่อนย้ายสัตว์อย่างเข้มงวดรวมทั้งการ ลดความเสี่ยงจากนอกประเทศด้วย

ส่วนเรื่องมาตรการ SPS ที่มีผลกระทบทางการค้า และประเทศสมาชิกได้หยิบยกขึ้นรายงานในที่ประชุมที่สำคัญ ได้แก่เรื่อง

- มาตรการกำหนดค่า MRL และการตรวจวิเคราะห์ของประเทศญี่ปุ่น
- มาตรการป้องกันโรค BSE ของประเทศญี่ปุ่น อิสราเอล
- มาตรการควบคุมบรรจุภัณฑ์จากไม้ของสหภาพยุโรป

5. กำหนดการประชุมครั้งต่อไป สมัยสามัญครั้งที่ 35

- วันที่ 27-28 มีนาคม 2549 ประชุมคณะกรรมการ SPS อย่างไม่เป็นทางการ
- วันที่ 29-30 มีนาคม 2549 ประชุมคณะกรรมการ SPS สมัยสามัญครั้งที่ 35
- วันที่ 31 มีนาคม สัมมนาเรื่องการปฏิบัติความตกลง SPS

ที่มา/กองนโยบายมาตรฐานสินค้าเกษตรและอาหาร